

РЕШЕНИЕ

№ 24291

гр. София, 21.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64
състав,** в публично заседание на 29.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **1931** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК във вр. чл. 68 от ЗМВР.

Образувано е по жалба на Г. Й. А., ЕГН: [ЕГН], чрез адв. И. И. Я., срещу заповед № 32363-92/12.01.2022г. на директора на Главна дирекция „Национална полиция“ при Министерство на вътрешните работи /ГДНП/, с която е отказано снемане на полицейска регистрация рег. № 4018 от 29.03.2013 г. по описа на РУ П. – ОДМВР П., извършена на Г. Й. А..

Жалбоподателят твърди, че заповедта е незаконосъобразна, поради противоречие с член 1, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета, което следва да се тълкува в смисъл, че при посочване на целите изброява "предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления" като аспекти на една обща цел - по преюдициално запитване, отправено от Административен съд - Благоевград (направено с определение № 361/19.03.2021 г. по адм. д. № 715/2020 г.). Излага доводи, че преюдициалните заключения на СЕС за тълкуване обвързват не само националната юрисдикция, която е отправила запитването, а и всички други национални юрисдикции, включително ВКС и ВАС, като съдилища и по правото на

ЕС в България, и само СЕС е компетентен да промени своята практика. Моли съда отмени обжалваната Заповед, поради противоречието ѝ с Конституцията на Република България, тъй като разпоредбите на чл.68, ал.1 и ал.5, предл. второ от ЗМВР противоречат на разпоредбите на чл.4, ал.1, предл. първо, ал.2, предл. второ и трето; на чл.6, ал.1; на чл. 56 и на чл. 120 от Конституцията на Република България, както и да заличи полицейската му регистрация.

Ответникът - директорът на Главна дирекция „Национална полиция“ към МВР, оспорва жалбата и излага аргументи по съществото на спора в писмени бележки. Излага доводи, че е неоснователно твърдението за противоречие с чл.1, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016г. Счита, че е неприемливо възражението за противоречие на заповедта с Конституцията на РБ на посочените от жалбоподателя основания, доколкото се отнасят до несъответствие на чл.68, ал.1 и ал.5, изр. 2 от ЗМВР с разпоредбата на Конституцията, т.е. касаят извършването на полицейската регистрация, а не на чл.68, ал.6 от ЗМВР. Ответникът твърди, че настъпилата реабилитация не е основания за снемане на направената полицейска регистрация. Сочи, че в конкретния случай тя е настъпила по право, т.е след изтичане на определен срок от време и настъпването и не се свързва с преценка на други обстоятелства относно личността на дееца. Излага доводи, че към настоящия момент данните от полицейската регистрация на жалбоподателя се съхраняват в подходящ и разумен срок, с оглед целите, за които се обработват. Моли съда отхвърли жалбата и да остави в сила обжалваната заповед. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Между страните не е спорно, че административното производство е било образувано по подадено от жалбоподателя Г. Й. А. заявление вх. № 310000-4827/16.07.2021г. по описа на РУ П. – ОДМВР П. за снемане на полицейската му регистрация, извършена в РУ П..

По заявлението е извършена проверка, въз основа на данните от която е изготвено предложение рег. **№ 312р-27421/16.12.2021г.** на директора на ОДМВР П. за отказ за снемане на полицейската регистрация.

В предложението са обобщени резултатите от проверката. Установено е, че процесната полицейска регистрация е извършена по ДП-312/2012г., по описа на РУ-П., за извършено престъпление по смисъла на чл.277а, ал.3 от НК.

С присъда № 55/18.12.2014г., постановена по НОХД № 345/2014г. по описа на Окръжен съд Пазарджик, подсъдимият Г. Й. А. е признат за невиновен по обвинението, че в съучастие с други лица е извършил престъпление по чл.277А, ал.3, във вр. с ал.1, във вр. с чл.20, ал.2 от НК. С въззивна присъда № 7/26.05.2015г. по ВНОХД № 138/15г. на Пловдивския апелативен съд е отменен частично постановеният първоинстанционен съдебен акт в оправдателната му част, относима към престъплението по чл.277А, ал.3, във вр. с ал.1, във вр. с чл.20, ал.2 от НК, като подсъдимия А. е признат за виновен за извършването на това престъпление и му е наложено наказание една година „лишаване от свобода“ и „Глоба“ в размер на 5000 лева. На основание чл.66, ал.1 от НК изпълнението на наложеното наказание „лишаване от свобода“ е отложено по отношение на подсъдимия за срок от три

години, считано от влизане на присъдата в сила. С решение № 474/29.02.2016г. ВКС оставя в сила присъда № 7/26.05.2016г. постановена по ВНОХД № 138/2015г. по описа на Апелативен съд – [населено място]. Предложено е да не се сменя полицейската регистрация № 4018/ 29.03.2013 г., поради липса на основание по чл. 68, ал. 6 от ЗМВР.

С оспорената заповед № 3286з - 92 от 12.01.2021 г., директорът на Главна дирекция „Национална полиция“ е отказал снемането на полицейска регистрация № 4018/ 29.03.2013 г., извършена на Г. Й. А. в РУ П. – ОДМВР П., поради липсата на визираните в чл.68, ал.6 ЗМВР основания. В мотивите на заповедта е посочено, че осъждането с влязла в сила присъда не е сред лимитивно изброените основания за снемане на полицейска регистрация по чл. 68, ал. 6 от ЗМВР.

При така установените факти, Административен съд София - град обосновава следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, срещу подлежащ на обжалване индивидуален административен акт, от надлежна страна, за която е налице интерес от оспорване, поради което същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна по следните съображения:

Заповед № 3286з - 92/12.01.2022г. е издадена от компетентен административен орган – директор на Главна дирекция „Национална полиция“. Съгласно чл. 68, ал. 6 във вр. с чл. 29, ал. 1 ЗМВР полицейската регистрация се сменя въз основа на писмена заповед на министъра на вътрешните работи като администратор на лични данни или оправомощени от него длъжностни лица. Така предвидената възможност за делегиране на правомощия е осъществена със заповед № 8121з-267/ 10.03.2015 г. на министъра на вътрешните работи (стр.51), с която на основание чл.68, ал.6 във връзка с чл.29, ал.1 и чл.33, т.9 ЗМВР са оправомощени директорът и заместник директорите на Главна дирекция „Национална полиция“ да издават заповеди за снемане или отказ за снемане на полицейска регистрация. Спазена е предписаната от закона форма със задължителните реквизити - наименование на органа, който я издава, име и длъжност на издателя, подпис на издателя.

При издаване на акта не са допуснати и съществени нарушения на административно производствените правила. Изпълнено е изискването на чл.19, ал.4, т. 2 от Наредба за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация, като е изготвено предложение от структурата, извършила полицейската регистрация, с изразени мотиви за отказ за снемане на регистрацията.

Актът обаче е издаден в противоречие с материалния закон и в несъответствие с целта му.

Полицейската регистрация представлява обработване на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления, или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване и попада в приложното поле на Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни. Съображение 26 от Директива 2016/680 изисква гаранции, че събраните данни не надхвърлят необходимото и не се

съхраняват за период, по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработват, и определя, че администраторът следва да установи срокове за тяхното изтриване или периодичен преглед. От съображение 34 следва извод, че обработването за целите, посочени в член 1, параграф 1 от директивата, следва да включва операции по ограничаване на обработването, заличаване или унищожаване на данните. Тези принципи намират проявление в разпоредбите на чл. 5 (подходящи срокове за съхранение и проверка), чл. 10 (съхранение само при абсолютна необходимост и при подходящи гаранции за правата и свободите на субекта на данни) и чл. 13 (допълнителна информация за срока, за който ще се съхраняват личните данни и за критериите, използвани за определянето му и съображения за законодателни мерки, които забавят, ограничават или водят до пропускане на предоставянето на тази информация на субекта на данните) от Директивата.

Националното право урежда изчерпателно предпоставките за снемане на полицейска регистрация в разпоредбата на чл. 68, ал. 6 от ЗМВР и сред тях не е предвидена възможност за снемането ѝ, в случай като настоящия – настъпила е реабилитация за лицето при условията на чл.86, ал.1, т.2 от НК. Тоест националната уредба дава на практика неограничено право на обработване на данни от компетентните органи за целите, посочени в член 1, параграф 1 от Директива 2016/680, и регистрираното лице няма право да поиска да бъде ограничено обработването, заличаване или унищожаване на данните му, в конкретната хипотеза, извън изброените в закона.

В случая няма спор, че на жалбоподателя е била извършена полицейска регистрация съгласно чл.68 от ЗМВР, заради привличането му като обвиняем за извършено престъпление по чл. 277а, ал. 3 от НК.

Националната система от правни норми позволява при определени предпоставки, извършената полицейска регистрация да бъде снета (заличена, унищожена). Предпоставките за снемане са изчерпателно изброени в чл. 68, ал. 6 от ЗМВР и между тях действително не фигурира настъпила реабилитация, нито възможност за заличаване на полицейската регистрация в случаите, в които наказателното производство за извършено престъпление от общ характер е приключило с осъдителна присъда. Тоест, прилагайки националния закон, ответникът достига до извод, че не е имал правна възможност за различен извод, водещ до снемане на регистрацията, нито е могъл да приложена друга от изброените в чл. 68, ал. 6 хипотези.

При съпоставка между Правото на ЕС и българското право в областта на полицейската регистрация и обработката на лични данни за целите ѝ, с решение от 30.01.2024 г. по дело C-118/ 2022 г. на СЕС, съдът приема, че член 4, параграф 1, букви в) и д) от Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година, разглеждан във връзка с членове 5 и 10, член 13, параграф 2, буква б) и член 16, параграфи 2 и 3 от тази директива и в светлината на членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национално законодателство, което за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания предвижда съхранение от полицейските органи на лични данни, и по-конкретно на биометрични и генетични данни за лица, осъдени с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, и то до смъртта на субекта на данни, включително когато той е реабилитиран, без да задължава администратора периодично да проверява дали това съхранение все още е необходимо, и без да

признава правото на субекта на данни на изтриване на горепосочените данни, щом съхранението им вече не е необходимо за целите, за които те са били обработвани, или евентуално правото на ограничаване на тяхното обработване.

В цитираното решение на СЕС, т. 45, т. 70 и т. 71 се извежда, че чл. 5 от Директивата оставя на държавите членки да решат дали да определят срокове за изтриване на посочените данни или за периодична проверка на необходимостта от съхранение им, но сроковете следва да са подходящи и в крайна сметка да позволяват изтриване на разглежданите данни, когато съхранението им вече не е необходимо. Подобно изискване обаче не е изпълнено, като единствената хипотеза, в която националното законодателство предвижда такова изтриване по отношение на лице, осъдено с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, е настъпването на смъртта му.

В оспорваната заповед № 3286з-92/12.01.2022г. на Директора на Главна дирекция“ Национална полиция“ – МВР /ГДНП/ за отказ за снемане на полицейска регистрация, административният орган е извършил анализ на предпоставките по чл.68, ал.6 от ЗМВР за снемане на полицейска регистрация, като е счел, че не е налице нито едно от цитираните в текста законови основания по отношение на жалбоподателя за снемане на полицейската регистрация.

Съхранението от полицейските органи на лични данни и по - конкретно на биометрични и генетични данни за лица, осъдени с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер до смъртта на субекта на данни, включително, когато той е реабилитиран се отнася до обработване на лични данни, отговарящи на цели, които съгласно чл. 1, § 1 от Директива 2016/680 попадат в приложното поле на тази директива.

Съгласно чл. 4, § 1, буква в) от нея, държавите членки трябва преди всичко да гарантират, че личните данни са подходящи, относими и не надхвърлят необходимото във връзка с целите, за които данните се обработват. Тази разпоредба изисква държавите членки да спазват принципа на "свеждане на данните до минимум", с оглед спазване на принципа на пропорционалност. По силата на чл. 4, § 1, буква д) от Директива 2016/680 държавите - членки трябва да гарантират, че тези данни се съхраняват във вид, който позволява идентифицирането на субектите на данни за период, не по-дълъг от необходимия за целите, за които те се обработват.

Правото на Европейския съюз е с безусловно предимство, в случай на противоречие, пред действащото национално право. При констатиране на такова противоречие между европейското и националното право, националният съдия е длъжен, в рамките на своята компетентност, да приложи общностното право в неговата цялост и да защити правата, които то дава на частноправните субекти, като остави без приложение евентуалните разпоредби от вътрешното право, които му противоречат, без оглед на това дали те предхождат или следват общностната правна норма, както и без да е необходимо да изиска или да изчаква отмяната на такава разпоредба по законодателен или друг конституционен ред. В случая това противоречие е установено и с решение на СЕС, с чието тълкуване съдът е длъжен да се съобрази.

В разглеждания случай обжалваният отказ е основан на разпоредба на националния закон, която като предвижда съхранение на данните от полицейската регистрация на лице, извършило престъпление от общ характер, дори и след реабилитацията му, без да се прави преценка за пропорционалност, чрез подходящи срокове за съхранение или периодични проверки за необходимост от съхранение, не е съобразена с

принципите на Директива (ЕС) 2016/ 680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. и поради това е незаконосъобразен. Ответникът, отказвайки снемане на регистрацията на жалбоподателя, не е изследвал въпроса относно необходимостта от продължаване на съхранението на тези данни, въпреки настъпилата реабилитация и продължителността на съхранението, за целите, за които същите са били обработени. С оглед спазване принципите на Директивата, независимо от празнотата в националния закон, до привеждането му в съответствие с правото на ЕС, административният орган следва да прави във всеки случай на искане за снемане на полицейска регистрация конкретна преценка на необходимостта от съхранение на данните за целите, за които са събрани, за пропорционалност на срока на съхранение, както и периодични проверки дали все още съществува необходимата връзка между съхраняваните данни и преследваната цел, каквото в случая не е направено.

Проверката за необходимост от съхранение на личните данни в информационните масиви на МВР следва да включва събиране и анализ на информацията относно заявителя - субект на данни, не само дали спрямо него са налице предвидените в националното законодателство основания в чл. 68, т. 1 - 5 ЗМВР за заличаване на полицейската регистрация, но и на по широк кръг от данни, свързани с личността на субекта на данни във връзка с редица параметри. Те включват естеството и тежестта на престъплението, за което лицето е осъдено с влязла в сила присъда, контекста, в който е извършено това престъпление, евентуалната му връзка с други течащи производства, миналото или профила на осъденото лице, както и други особени обстоятелства, които са известни на органа относими към това лице, вкл. по отношение съществена необходимост от превенция на деяния, опасни за обществото.

Изложеното налага извода, че обжалваният индивидуален административен акт следва да бъде отменен и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката да бъде върната на административния орган за ново разглеждане на заявлението за снемане на полицейска регистрация при спазване указанията по тълкуване и прилагане на закона дадени в решението.

Следва да съобрази изложеното в решение от 30.01.2024 г. по дело С-118/ 2022 г. на СЕС, като конкретно извърши преценка дали при положение, че лицето е реабилитирано и изминалото време, е все още необходимо съхраняване на данните от тази регистрация за целите, за които са събрани и дали толкова продължителното им съхраняване е пропорционално на преследваната с регистрацията цел и не засяга ли повече от необходимото правата на жалбоподателя.

Така мотивиран, Административен съд София - град, I-во отделение – 64 състав:

РЕШИ:

ОТМЕНЯ заповед № 3286з–92/ 12.01.2022 г. на директора на Главна дирекция „Национална полиция“, с която е отказано снемането на полицейска регистрация рег. № 4018 от 29.03.2013 г. по описа на РУ П. – ОДМВР П.,

извършена на Г. Й. А..

ИЗПРАЩА административната преписка на директора на Главна дирекция „Национална полиция“ за ново разглеждане на искането на Г. Й. А. за снемане на полицейска регистрация № 4018 от 29.03.2013г., при спазване на дадените в решението указания по тълкуване и прилагане на закона.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: